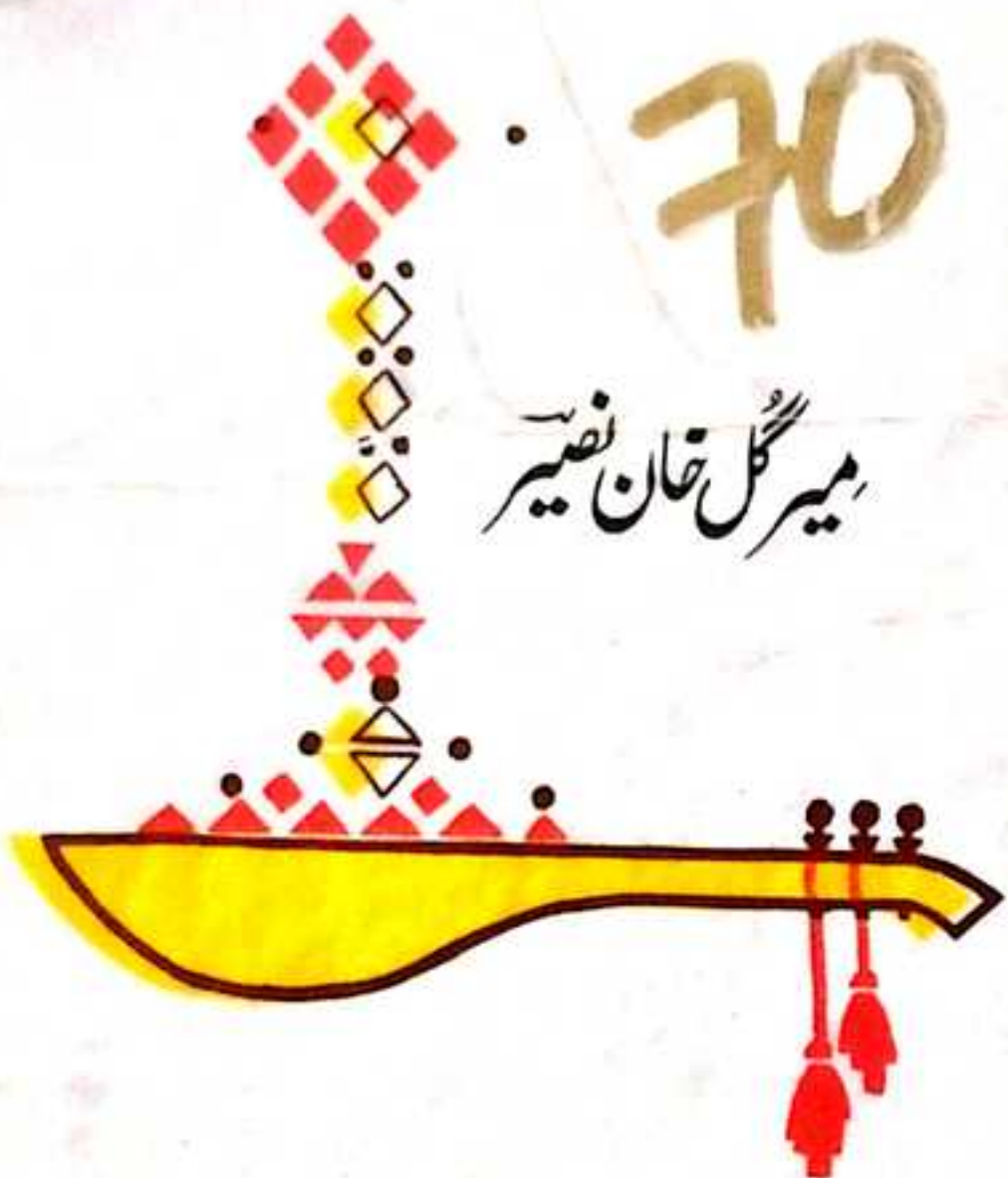

پرننگ

70

میر گل خان نصیر

بلوچی اکیڈمی

مکران ہاؤس - سریاب روڈ - کوئٹہ

پرننگ

میر گل خان نصیر

بلوچی اکیڈمی

مکران ہاؤس - سرریاب روڈ - کوئٹہ

اس کتاب کے تمام حقوق بلوچی اکیڈمی کے لیے محفوظ ہیں

۱۹۸۸ء	بار اول
۱۰۰۰	تعداد
بلوچی اکیڈمی کوئٹہ	ناشر
علی پرنٹرز لاہور	طابع
سیلز اینڈ سروسز کوئٹہ	اہتمام
مجلد ۲۰۰۰ روپے	قیمت
۷۰ غیر مجلد ۲۰۰۰ روپے	

ادارہ سیلز اینڈ سروسز:- کبیر بلڈنگ جناح روڈ کوئٹہ نے
بلوچی اکیڈمی کوئٹہ کے لیے اس کتاب کی اشاعت کا اہتمام کیا۔

فہرست

صفحہ	عنوان	نمبر	صفحہ	عنوان	نمبر
۲۳	پرستہ زھیراں	۲۱	۵	تو کے	۱
۲۵	پریشیت، چون	۲۲	۶	اومان	۲
۲۶	تبی داستاں بیبت	۲۳	۷	نیر و برشمش	۳
۲۶	بکافی زندگ	۲۴	۱۰	گلستا	۴
۲۰	گریوانس دل	۲۵	۱۲	آزار	۵
۲۱	ماہ لقا!	۲۶	۱۳	آس زھیرانی	۶
۲۲	شکر ناز	۲۷	۱۵	ترا نو دبیرنت	۷
۲۲	بیا، بیامنی دلدار	۲۸	۱۶	میلیانی بو	۸
۲۶	پرنگیں مہپری	۲۹	۱۸	نازانی	۹
۲۸	دیستاں پریء	۳۰	۱۹	سومری	۱۰
۵۰	بادشاہی آئی	۳۱	۲۰	نگار	۱۱
۵۲	چچائی ٹپ	۳۲	۲۱	حیرانیں دل	۱۲
۵۲	توتل	۳۳	۲۲	من و دل	۱۳
۵۲	گمانانی میبل	۳۴	۲۲	تبی نامء	۱۴
۵۴	الہام	۳۵	۲۴	گوہر ترپیں استار	۱۵
۵۸	کجیے	۳۶	۲۵	دوشی	۱۶
۵۹	کڑیں گپتار	۳۷	۲۶	تو کجیاد من کجی	۱۷
۶۱	گلپوش	۳۸	۲۷	مہنگلی	۱۸
۶۲	کج انت	۳۹	۲۸	شکاری	۱۹
۶۲	لہڑی	۴۰	۳۲	نظر سیکیت	۲۰

صفحہ	عنوان	نمبر	صفحہ	عنوان	نمبر
۷۱	ماہکان و بگینہ	۵۱	۶۵	ٹیل تراش	۴۱
۷۹	دیدار تھی بتنگ	۵۲	۶۶	کیٹے؟	۴۲
۸۰	شال و گوات	۵۳	۶۷	کایان من پدا کایاں	۴۳
۸۲	کیے زانت	۵۵	۶۹	نہ زانے بہران	۴۴
۸۳	مہر و کشار	۵۶	۷۰	من و زہیر بتنگ	۴۵
۸۶	ھنکین و پھر	۵۷	۷۲	بے مہری بقا	۴۶
۸۸	دل زہیرانی	۵۸	۷۳	کجیں کٹوتر	۴۷
۹۰	گمان گٹوہر	۵۹	۷۴	یار جانی	۴۸
			۷۶	بیا او مہپیری	۴۹
			۷۷	گیر آران	۵۰

تُوے !

مئی دل مئی لوجوانی تُوے
مئی زینت و زندگانی تُوے
گھمانی سیاہین دھنڑ و بجان
من شاداں، مئی شادمانی تُوے
مئی مال و گپتار مُرواردنت
پہ ڈریں زبان ۽ زوانی تُوے
سیاہین شپانی تہ ۽ گھم دھین
مئی ماہتابین نشانی تُوے
پہ عشق ۽ ملنگی و بے ساری ۽
مُریداں مئی جان و لئی تُوے
پہ ملیں بان ۽ وطن ساری ۽
وگڈ اچ وطن، دوست و جانی تُوے
پہ درد و گھمان، من کہ بے سدھ بان
مئی نوش دارو گھمانی تُوے
مئی دل نہ لرزیت ہر مشکل ۽
مئی بھت و پہلوانی تُوے
لھیراں پہ شتیر و زباں دانی ۽
مئی آب و جوہر زبانی تُوے

اومان

شال دوتنه

مروچي جھمراں گوثرنگ صباڻي جُلگهين شمارا
منی اِهڙين دل ۽ زرتگ کج ۽ اومان و اوپار ۽
گھبار و سياه سرين لودان، گريوان ۽ سر ۽ گوئشتنت
گل ۽ يات ۽، دل ۽ گيشتنت، گرائين درد و آزار ۽
بلواريت جھمراں سياهين، بشتنرت درد و الماسان
مروچي بيگوا، دلبر دل ۽ چو ماه و استار ۽
من ۽ بو ۽ ميمين ۽ بيت، کج ۽ بشک و زباداني
مشيپتي کتلين زليان و سياهين پيک و گيوار ۽
پيڙينگ چو گھلگھليس ارسان، رچنت ۽ کھيکراں سياهين
لواريننت دل ۽ دردان، کنتنت تالان گھم ۽ بار ۽
تسلايان زيان چکي و پياسان دل گنوگين ۽
نبر ۽ چو پارگ ۽ لرزريت، نبر ۽ کوشيتيت بے سار ۽
گھم و دردان چتائي ۽، دل ۽ گون، تاب و پيچان شنت
' چنان شنت من دل ۽ بندان مني، دنگان چو سياهمار ۽
زهيران گون سحر گوات ۽، دل ۽ تلووتنگ دانگ
گرائين زرتگ اومان دل ۽، پد دوست و گھوار ۽
پد دوست ۽ بهولين سرکن، زسييرگين دل ۽ حال ۽
پنر شال ۽ سجين و شين، نصير ۽ درين گپتار ۽

نیر و برشمش

سیاهیں جھراں تہ پہ لہی ء
گرندان بچ بجان ء بیگی ء
گسواں پلپٹان ء پریشتی ء
ترندین صور و گوان ء جیتی ء
زلپان و شان ء شیکہی ء
پہ کوه و دشت و کیچک تینہی ء
چڑھ زرتک مروی دل مہی ء
چو مرگہ ء رچ کنبہں بال گیتی ء
گمانوں پیچنگ ڈیل ء تہی ء
رُدان ء چو کہ مہ ماہ چاردهی ء
اہی لڈگان ، چو کیہی ء
دل ء چکنت و کشنت آگی ء
برشمش کپتہ نیر ء ناہی ء
من ای گوشتان کہ ماہ انت ، ناسی ء !
دو پتانی گلاب ء ، نیام جہی ء
قطارنت دَر و گوهر نقوی ء
شرابی ، ست ، نگیس آرہی ء

آلب پیلی ، پیروزی و
 چو آصف گردن و پیل کویان و
 سیاهین زاپ و بیکان بختی و
 گلین بالادن چو سرف سنی و
 کپوت گامین و توتی سنی و
 پیرن رنگ و ده و چار و همی و

نیکش بدنت تیران جا بهی
 من ای دیمپان کنان جان مندی و
 بخت تیران هزار آشیپتی و +
 کج و یات و جتک طیان جهی و
 مروی پلیدیت دل دروکی و
 بچارت عقل و پنهم گم روی و
 که زرتک گروک و گرشند هم روی و
 سرون پیگ چو شاه بختی و
 چه شتیر و گرشین - شاختی و

برکشتنت شاپ چرگمی بتارمی و
لنہی و گال مدنت گوں وحی و

نوٹنگے۔ ۲۶ نومبر ۱۹۵۷

گل بہتا

جھمّر شہلیت و دشت و جہنک منگزار کنت
سربزرگاہ و بوٹنگ و سرو و چنار کنت
سہرا و دشت و کیچکاں باگھ و بہار کنت
پٹیاں گیاب و ڈن و ڈمان لالہ زار کنت
صحبہ و سمین گٹک و پھلاں پتار کنت
باگساں چو عطر و عنبر و مشدع شیار کنت
یات و کپیت ، ذل گون بت و گبیرو دار کنت
شیرانی زیمیرم ، بزم و زیل و سوار کنت
توتی پہ بال و بلبل و تیزن تدار کنت
مہرنگ پہ شان نشتک و مار و بوٹکار کنت
پوشیت اطلسان و گدہ زر کنت
بندیت گوگ و ڈولان پیگہ و تار کنت
بندیت پہ ناز و سرو منگین پیمان کھمار کنت
آھو کتار کشتہنگ ، شیران شکار کنت
پیکاں مشیت عنبر و مسکان اوار کنت
سکران آھوان کستن و شرم سار کنت
زندیت مہپیران ، کزن ماہ و تہراز کنت
گوپ عاشقان چی گوزیٹے ایل و زہار کنت

چو گیسوان گوشت پیت و گوشت و گوشت
 زیبی و چوٹ و گنل ، زاپان تیار کنت
 لٹان و سمورین گوشتی پیل و انار کنت
 پوشیت پلو و پٹک ، پوزنر کتار کنت
 چو گوٹل و پیر زرب ، پاپان قمار کنت
 انبر و مسال دندبر و چوٹ و شیار کنت
 مکت و گون سبزین ، چاردهی ماه و نسا کنت
 شمس و پیر ناز کچنگ ، نصف النهار کنت
 گوشان ، پیر زب و جھنگ و ددان اچار کنت
 پیٹی و پیٹکان گون ، سر و زبیدار کنت
 کونجیگین گردن و وتی ملوق و سرور کنت
 گٹی و چمکی و گون گنگ و تلار کنت
 پھاین گوشت و بہار ، کچم و چندن کنت
 تہویت و شمشکان گون دگہ ڈول دار کنت
 پادان من ، سچہ مرچ پریان بلہ کار کنت
 لڈیت ، کتک و کھوت و صنبان نکار کنت
 روت چو پیر سیر و شادہ فت و پیر کنت
 صمرہ و چل و چار ، دلی دسگہار کنت
 کھنڈیت ، عاشقانی دلاں بے ترار کنت

گندیت، قویءِ پم زناں بہشتات بولار کنت
 جبریت، آصوان گوہر، کونایت و مشکار کنت
 نوشتیت، گردش و شپ و ریح و قرار کنت
 دل گونگے و گپتہ زینت و مبار کنت
 مہرنگ نشتہ، گہم زدگی از تبار کنت

موشکے ۳۳

آزار

اُو مَنی دِل ! تو پہ چے چوش من ء خوار کئے
 پلپٹیاں ، گبرہہہ کنان گم زدگ ، آزار کئے
 نیم شپاں درہہہ کئے ، ساہ و بُت ء ڈنگ جئے
 واب ء فیمانی بُرے ، گراں سرو بے سار کئے
 وت تو موجانی تہ ء اُتگ و ندر پیتہ شیتہ
 نیں پہ چے شکوہ آج آن پُسل ذپ و گپتار کئے
 من ای بیکس ، چہ دونان ء طلب ء گیش نہ بُت
 تو من جانان ء گھماں گیختہ من ء خوار کئے
 بہ چي حالے کہ چہ ماہ رنگیں شکر کھند ء جُلگ
 گون من آہپیتگی ء ، ہردم و ہروار کئے
 ہرچا بان من ای سرگشتہ مقابل گون کئے
 تو من ء گنگ و زباں بستگ و لاچار کئے
 اُو مَنی دِل ! تو نصیرے گون پہ چے ڈرتہ بندی
 چو نہ زانے کہ جہانے چہ گھماں بار کئے

آس زھیرانی

بیامنی دلبر بیامنی جانے !
 بیامنی بشکندگ زھیرانی
 دل منی درنچی پرتی یاتے
 جنت چو قمری زار و پریاتے
 چھو تئی روهء دمء دمء چارنت
 شروٹھیں ارساں چو درشدء گوارنت
 بیامنی رُدانء چو چاردهی ماہے
 گدیج پدا دلبر زینگیں ساہے
 تئی چتائیء گبلیں دردان
 بڑنگ مٹے سگتء کمرے سرگردان
 چم شلذت پرتو، چندوں حیران اہنت
 کوڑوئیں دُنیا بے تو و حیران اہنت
 پرتی دیدارء امل ماہین
 دل گنوک پیٹگ عشقء ناڈراسین
 تئی چتائیء میر میریں آسے
 سوؤتہ مٹے جان چو ڈیہہ کریاسے
 بیامنی دل توسین گمان بارنت
 آسے تئی یاتانی سوؤتہ آزارنت

ترا نود بیارزت

۱. چیمون تی گهم ء آزارنت ارمان شرو نعلینان گوارنت
 روح و شپ ره ء تی چارنت
 بیا دلبر، ترا نود بیارنت
۲. روح به دیگر و بیگا بیت پمقن زریه برین تیگ بیت
 درد و گهم سرء میل آرنت
 بیا دلبر، ترا نود بیارنت
۳. شپ به چنڈگ و گڈ پاس ء سرچنت گهم دل ء، جو آسن ء
 شایده نیم شپ ء استارنت
 بیا دلبر، ترا نود بیارنت
۴. بیشک و تنگین گو شربام ء نهیلیت دل من ء آرام ء
 آه و نانگ و اچھارنت
 بیا دلبر، ترا نود بیارنت
۵. وش گنوشین سمین بانگامی بستگ گون دل ء، تی درسی
 چیمون ره سرء تی چارنت
 بیا دلبر، ترا نود بیارنت
۶. پر تی گنڈگ و بشکندگ سکت ء بیتگان و ازمنڈگ
 دل بند و جگر اوگازنت
 بیا دلبر، ترا نود بیارنت
۷. یال کن آ بیا شتابین بال ء گهم تو سمین زبیر ء حال ء
 ارسی چه دل ء زنگدارنت
 بیا دلبر، ترا نود بیارنت

میلبانی بو

۱. بچل مہیران ء زندیت
 گل میلبانی بو اندت
 صُحْب ء سَمِیْن کھنڈیت

۲. نزیبا پہ شوق و شان ء
 آدیٹکی اِشْتہ زان ء
 بوان مُشیت جان ء

۳. گل میلبانی بو اندت
 مَرِی دِل ء پہ مِیل ء
 در کپتک حیرین لیل
 پہ بُلپدانی سٹیل ء
 گل میلبانی بو اندت

۴. کاڈانی شُرکین تازی دوست ء گون بیتہ رازی
 پھلاں گون کنتہ گوازی

۵. گل میلبانی بو اندت
 کھل ء گپینین کھوتر
 سرشان کنتی اکثر

مَسک و زباد و عَنبَر

۶. گل میلبانی بو اندت
 کھوتر پہ گام و بال ء
 قمری پہ گت و گال ء
 مہرنگ دو صَپت ء سال ء

۷. گل میلبانی بو اندت
 تاحوزے رنگ و رُخ ء
 توتیلے گپتلو ء
 آخوے ترھڈ و خوء

گل میلبانی بو اندت

عاشق گنوگین شیدا | ۱
ز لپانی کیتگ قیدو

منی نہ ہیرت پیدا

گل میلہانی بو انت .

۴ بشیر و لہیر گیتار

مشک و زباد و ہاتار

طر و دنانی بازار

گل میلہانی بو انت + نونہ ۱۹ اکتوبر ۱۹۵۴

نازانی

دلبر نازکنت نازانی
 بزرگ هوش و دل بازانی
 کھندگِ دلبریں مہتوسے
 وشتیں زبیرے سازانی
 کندی چادگ و پشکھندگ
 آدینکِ انتِ دلِ رازانی
 چچبر ساہ! نہ روت آج یاتے
 وشتی، تئی گوشر انہازانی
 مہرنگیں منی پھل گپتار!
 من، تئی بندمان نیازانی
 چاروں من دل بے وسین
 دسلیر پیٹمان، لیا زانی
 گھم کشتیں لعیر بندیکِ انت
 پھل کھند و گران نازانی

سومری

بیلا! منی بُرتنگِ دل ۽ مہتوس و پھلیں سومری
 بے وار و بے سارون کُنگ، گل مہذبیں آھو پری
 من چو مُرید ۽ پھل گُندیں، سر پہ پکیری کشتنگ
 آ، چو کہ ۽ تہی در شہگوئیں، ماڑی ۽ نشتنگ چاکری
 در جبین زمستانی شپان، من دیدگان روح کسان
 آزر دگین زرد ۽ وتی، سہڈان گون یات ۽ دلبری
 دلبر پہ شان و شادھی، ٹلیت چو بتر ۽ ٹیلان
 داگھ پر دل ۽ بندان دچیت، کتے و کپیری انگری
 گون دلبر ۽ بیجاں بنین لٹیپ رنتی سنجوشین شپ ۽
 کشتیت و ش گنوشین مہین، مسک و زباد و عنبری
 من گون دل ۽ دیوانگین، پہ جیرو ۽ دست چنان
 ار سے چو ڈر ۽ دانگ ۽، ہرز من بچا جان زرد زری
 کوشنت و چارنت مہوش ۽، جیرو پیریگ و پشہ شمان
 دلبر پہ دربانی بہار، لڈیت چو کنگ و کوتری
 پہ رنگ و جیری ڈروشم ۽، پھل کھند کاڈانی سرنت
 ماہ رنت تیر پوکین چارڈھی، کنت نہ کنت گون مہتری
 دل سوختنگ و وارھین نصیر، ایمان کنت چو بلبل ۽
 سُنہیت دَر و گوہران، شاعر زبان ۽ جوہری

بِنِگار

مَرِجِي بِنِگار پُیلین اِقرار کنت گون ما
 بدقول لئیب چوشین ہر وار کنت گون ما
 بندیت گون ضریپ ء، کنت صد ہزار شیکوہ
 زیریت پیرو قرآن، انکار کنت گون ما
 ساقی بدے شراب ء، چنگ ء بجن اگھازی
 دلبر پہ ناز ایشپ، گیتار کنت گون ما
 پچلے منی گمان ء، آسے گوٹشیت ساقی
 کھنڈاں، شراب گیجان، تکرار کنت گون ما
 حسنی منی آمیش رنت، یہ دل کہ نڈری کُرتاں
 آنکنت نہ پرت و ارت دل دار کنت گون ما
 بے کھارتی و تنگی، جنوریں بچا و تیزی
 دشمن نہ کرتنگ اکثر، آیار کنت گون ما
 ساقی! تو پیالگ ء را، پرتکن بدے نصیر ء
 رازے پہ گھڈیب کاریت، اظہار کنت گون ما

حیرانیں دل

حیران، حیران ہفتنگ و چاران، تو چی اداٹے پیش کئے
 لڈان، لڈان کایے دیما، درد و گھانوں گیش کئے
 کھندان، کھندان تیسرو کشاران، پیمنی جان و شانکے دینے
 چکان، چکان بندان دلہنگان تاب دینے، دل ریش کئے
 ملاں، ملاں ڈرکپے سٹیل و، باگھ و بار و بھلائی
 و شان، و شان پیمنی زبرد و، پکرو گھانان نیش کئے
 دزھنڈان، دزھنڈان عمل و زبادان، پہ وتی پیک و منگھوران
 پنڈان، پنڈان اطللس و شانان، گدگیں ہت و را دریش کئے
 لرزان، لرزان گپنگان نیت، من پور و بند و مستین و
 پیچان، پیچان پیکان سیاہین، تہر گئے درویش کئے
 نالان، نالان قہرین شپان من گون تہی دردان روج کنان
 کھندان، کھندان صوب و پترے، چوبین حالے ایش کئے
 بندان، بندان شتیر زہیاننت، جبتنگ و دردے بیار زینر
 کایان، کایان کسیت کھیاک، پکرو و نشر اندیش کئے

من و دل

بیلاں ! من و دل اُتکوں فہِ راہے
 پیچ لریتاں من، دل کشتہ آہے
 من گوئشت اللہ ! دل گوئشت چیلے ؟
 من گوئشت بھلے، دل گوئشت ماہے
 من گوئشت آسے، دل گوئشت زراہے
 من گوئشت سوچیت، دل گوئشت ساہے
 من گوئشت نیسے، دل گوئشت گروکے
 من گوئشت برٹمشے، دل گوئشت براہے
 من گوئشت تیرے، دل گوئشت نہنجر
 من گوئشت بہیلی، دل گوئشت ٹاہے
 من گوئشت دردے، دل گوئشت سنگیرے
 من گوئشت درمان، دل گوئشت بنگاہے
 من گوئشت جی دل ! دل گوئشت جی جان !
 من گوئشت نصیراں، دل گوئشت تباہے

تہی نام د

صحبى ماله شين گوشر بام د
 نود په گوارگى پيرام د
 شنزنت گوارگان درينان
 بنهيلنت و شپگ و آرام د
 تاران، گون جننت ياتانى
 دوستانى ديشنت پيگام د
 پيگام د لبرين مهنوس د
 نودان په رچنت گوشر بام د
 پيرينزان بنت گروک پكرانى
 زندان روک بيت الہام د
 پكرانى جان وادان بيت
 وش روين كنج د اكرام د
 لہڈين دل گل و بالانى
 توتى پلپيټ دن دام د
 بندي بزرگين چاران اننت
 روکين آچيش د انپام د
 موجانى لنيتر نيك پاي
 صحبى يادش كند تہى نام د

گوہر ترپین استار

کدین پبیت کہ صُحْب ۽ گوہر ترپین استار
 ترپان تی گوثر و چیک ۽ پبیت گوہر بار
 کدین پبیت کہ صُحْب ۽ سَمِین گُل و مورین
 پکنت تی گوثر و اَنبازیاں دِل ۽ بے سار
 کدین پبیت کہ دورین دِل ۽ پبنت درمان
 تی پھلین کھنڈگ و دُرگوٹشتین و گلین دیدار
 ۴ رُوح و شپ کہ نیاداں تی پے، دہر کپنت
 چو جدر ۽ عثر ۽ دراج ننت و صیمناک و تہار
 رُدیٹ ماہ پے کوہ ۽ گمان پبیت من ۽
 نڈارگ ۽ پے تو، سرکشیت اچ گُٹھین دیوار
 بیایے واب ۽ تہ ۽ کپہن تو لڈان ۽
 منی ۴ چلگی نین شپ نہ بنت کم پے بہار
 لہیر سدقہ پے تڑ بیت و نڈر پبیت، بے
 سر ۽ نرین نہ داریت وطن پکنتی توار

دوشی^{۲۵}

من واپء دیستگان، آ بے نیازین ماه سپرء دوشی
تیریاں چو آ دنی هیرء، گون سہت و زیورء دوشی
گھریب و بزرگین زردون، پدا بود آرت چو پیلء
گون وشین کھندگان آپ داتی، ساهین دلبرء دوشی
امل چو چاردهی ماهء، ردان آتکے نبرشکھندان
من دستاں بستہ دیماں درشتاں، چو چاکرء دوشی
نکشی شانت تیراں خیم و نازاں، گلین بانگ
منیش دینیاں کتان جانء، چو پھلین اسپرء دوشی
تن اشما چست بیت دصیت آچ دلء صعب و سمینء گون
زھیراں سوخته زردء را، چو آسن و انگرء دوشی
منی پکر و گمانانی سرء، پسندان و بندانء
چتائیء گھم و دردان چو سیاهین جمرء دوشی
چو بلبل پلپٹیت و خون گریت و زاریاں کلیت
گلء یاتاں دلء سپنگ چو کارج و فنجرء دوشی
دلون اوماں کتک، تی بہتک و سٹیل و سوادانی
دراچین شپ من پیمان گوشستہ منی چو محشرء دوشی
نہ کشنت گال، تی قد و جمال و لڈک و مورت
لنیر آشیپنگی بن داتہ شذیرء دپترء دوشی

توکجا و من کجا

تو چو ماهء روشنا من چو کبکء تى پدا

توسره او من بنء

توکجا و من کجا

تو چو گواتء تازگين من گيرئند آوازگين

توسمين من چو مچء

توکجا و من کجا

تو چو پهلء سرئپنگين من ملىشک بو گپنگين

تواناز و من په منتء

توکجا و من کجا

تو چو سياهاپء تچان من دصنر و صحرائى مچان

تورپچ و من سياهين شپء

توکجا و من کجا

تو چو يک وشين گمان من کپتء دل سوپين گمان

تو نير و من چو آپشء

توکجا و من کجا

تو چو رنگانى گمان من لسن چو سبزى آسمان

توساه من تى چو بتء

توکجا و من کجا

تو چو مىشکء يا عبير من تى گمان گارين نصير

تو دپير و من کئيزء تء

توکجا و من کجا

مہیگل

آشنیہ نعلین	دوشی من و کھیلاں
مہترس و ماسلین	نہی صورت و سبتاء
پیمانہت کچلین	دیمہت جو ماہ انور
دنتانہت زنگلین	پونزرت الپ مسالء
ببر بندہ قاتلین	آبرو مسال حنجر
پر شہر شگلین	لنت سمور جو گلابء
پر پاہء باہلین	پہ عاشقان زنگھدان
زلیانہت گنلین	چیٹے گوٹشان نہ ازمان
سیاسار و ماسلین	اوشتاگنت در پاکر
تی پیک سلسلین	پہ عاشقان گمذنت
زیبار نوگلین	قدرت جو سرور بالا
آواز بلبلین	لڈگ جو کتبک و رفتار
بنگوش گھلین	صنہی دراج گردن
یا قوت جلملین	ڈر و چلمی گوشء
پاسیم تللملین	کاصوری دست و بازو
یا گنگہت نلین	گدگنت و شمنزی چوپک
گکتاب و بکملین	جو شاہت تھان و اوسل
مہنا و نلملین	شارین سریگہت پعلین

بود، میسک و عطر و عنبر

سیرکنند سبب و زیور

گوشت دلبر و گلیستان

نگشنتی بیگ و دامن

عرفیت عاشقانی

کپنگ توی درو شدت

زیرنتی درد و اومان

سویخت عاشقان و

شنزنتی هم فراق و

نیشتین هم، مهنیر و

تلی و بنم و بالشت

دست بستگت دیما

په عاشقان عذابنت

آنگ منی من و اب و

بود آرتی دل گهر بین

سپینگارنگ په بال و

شعیرانی مویع کاشنت

شنزنان و صرب و گالان

پلر و کھیال روکین

لویتت دل سناشین

گون سعیران جاپلین

پیشیک چمکلین

کار و گون سته شلین

در بان گون شتلین

دوسان و گون مهنولین

درویشین ساهلین

په دلبر و گلین

من آپش و بنلین

آرسان و گسلکلین

تکعات شدت تاپلین

بوچنت مهنپلین

سیاه مولد استلین

در بان باصلین

مهر و مریلین

پیشیک و کامیلین

گدیاران و دلدرین

تویان و خلچلین

په مورغان ژالین

بذبات اول ولین

پلر و گون کامیلین

نیشته د نیاد دوست ۶

فایده بیت لیسری

گوشتنگ من کتیز و بندان

طرز و بیانی یکے

مستور منزلین

دیدار همطین

گیتارگان زلین

مناجات دوتلین

وشین سرار گنذات

وشنای ماسلین ۶

کوشم (نای کعبه) ۲۰ / بودن ۶۵۶

(۲۲)

شکاری

تھی چم نہت زیبا! فحاری فحاری
 مگسٹوزین دلائی شکاری، شکاری
 نئی بات پھلین ڈپ و کنگمانی
 دل و کھیت، بنٹی کٹاری، کٹاری
 تھی پیننگ و گون یہ سنتی و سنتی
 نہ بے توتہ دنیا قرار، قرار
 بس ایک چارگ و گون زرتے رین و ایمان
 کپے و ریستہ پرشین تیار، تیار
 سرد مال پرتو کنوں نذر بانی!
 پچتر پیر پیم ما بکار، بکاری
 کٹے یک دمانے، کتے زندہ دار
 توتہ او ہے بسالین حکما مدار، مدار
 منی عشق سرکشہنگ پہ گندی
 کہ عشق یہ تپوں توتہ توار، توار
 گروے جنت یا کہ نورت تھیگت تھیگت
 بر شیشے من ریستان گداری، گداری
 سیاہ و بزیں پیک و نورت پیریے

شپ و روج بد یکجا اُدارن، اُداري

چَتائی زِ سیرانِ دل مَه پَل پِشِنیت

جَننتِ دردی نیشانِ مزارِ، مزارِ

پِه کوشن مَه نَیسِ چِ سَنَمِ دِل زِ بَسنِ

وَن مَه تَو کُن پَر مِیَارِ، مِیَارِ

کوشم (قی کیوب) ۲۴ / ۱۷۵۶

نظر بیگیت

تنی کھیال دل و دم دم و منی پیکیت
 نظر تنی پہ گلیں دیم و دروشم و بیگیت
 پہ تبت و شوق گراں ہر کدین تنی نام و
 دل و پہ دن اشرے بیت دل منی بیگیت
 تنی من سورت و اب و تم و شپے گنداں
 درائیں ریح پر لون و ش اننت پہ گل و دریکیت
 زبیرین ریح منی و از زندگ اننت پہ دیدار و
 چو گشترن لاپ عریب پہ کنگ و پیکیت
 چٹائی تپ و سحرانی آسن ... سوختہ من و
 سیکڈر کہ سیلون تل تل اپہ بت و بیگیت
 سیا سین کٹینز دتہ و نفہم بر شوق بیت ہر
 کہ سوخت و پہنم نہ ماہیت و کس م بیگیت
 شپ و تنی عنبرین بیکان گون لڈیب کنت پہ ناز
 سمین اپہ تنی پل و گون عنتران چریگیت
 تو کایے پکر و بان و کدہ جو پیل و ہمار
 نصیر و دل پہ گل و بان و برد کنت بریکیت

پرتہ زھیران

بیادلبرو دلواہ ہیا ژد، ہیا سہا

(مغور، منون)

ہیا ہیا کہ ملییران

من یرتو زھیران

من یرتی دیدار سرگشتگان بیمار

بندیگ و آھیران

من یرتو زھیران

تی درد و پراک و دور داتہ من ساک و

بے و من و پکییران

من یرتو زھیران

اچھاگ و ارمان ہنخ داتہ دل ربان

(صغین، مند درجا)

دردانی منہیران

من یرتو زھیران

ہیا، گند منی حال و زیبانی زوال و

دام و تہ و گکییران

من سرو زھیران

من چونکہ مرید و پرتی گلین دید و

داگان گون لکییران

من برر زھیران

دل سوختگ و یریان بندیگ و پریشان

گون پنوم و آھیران

من یرتو زھیران

۸ - دلہنت بستگ و محکم
سکت بزرگ دے پیم
گون تو پک و تیراں

۹ - من پرتو زھیراں
بیا، آہنگین روپ
دنیاں گھماں سوچ

بیا، بیا کہ من پیراں
من پرتو زھیراں

۱۰ - بیا تو گون سحار
جو بھلیں بہار
گون سک و عہیراں

من پرتو زھیراں

۱۱ - من چوش پہ گپتار
گرتگ گل و گلزار

خوبانی لہیراں

من پرتو زھیراں

کوئٹہ (شاہی لکھیپ) یکم ستمبر ۵۹

پُرشیت جون

ینگ نہ دل، نہ شیشکے، اُچ بے وفا پُرشیت جون
 ھتھتے، نہ آسیا بے گھم، ھتھ و سرائ دُرشیت جون
 آسے، نہ سھورین اشکرے، دھیتے، نہ آچش ۽ زراب
 بارین، نہ زاناں دل مٹی، روج و شپاں جُشیت جون
 ھاگ انت دل ربا، بے حیرت نہ کم نہ رانت پہ رنگ
 گون پیر و نار و عنبرے، ھاگے خدا سُرشیت جون
 کُشیت سھین کیہی، ھلاں پہ ناز جُست کُنت
 نلگس اوتی من کدہ ۽، شیراں شپ ۽ دُشیت جون
 یاتے کہ کُشیت من دل ۽، تھی ماھکانین صورت ۽
 درد و گھماں پہ دوری ۽، دل بترگیں شُشیت جون
 مَرک ۽ پہ روپے بستگیں، نئے پد کپیت، نہ مالہ کُشیت
 بے پُت و خون و بے اجل، تیر نظر کُشیت جون
 ماھے، کہ رُستگ اُچ زین، یالی کناں پہ حیرت ۽
 سبک و زباد و عنبران، بان ۽ اوتی مَشیت جون
 گالافون شپیر و شگلین، اُشکنت و ہرکہ جُست کُنت
 پریکانی نشتگیں لھیر، شئیراں چُشیں گوئشیت جون

تہی داستاں بہیت

ہر دین کہ تو پہیے سم شہ پہا ماسکان بہیت
 کٹیپ و کدھام سار گون زین و لجان بہیت
 ہر چہ دیگر بدنت نہ زہیرین من پڑا
 بدنت بہیت و سہرہ پناہ ، ہن زبان بہیت
 آسودہ بان من ، تہی پیکانی ساپن و
 ہر چوں زبانہ گش و گھزب آسماں بہیت
 کٹیپیں ہار ہمدین من پکرائی گلشن و
 دلہن پر ماہ و ہن پیمانی کتل و پیمان بہیت
 چمانی راہ و اکتگ و رشاد زندہ آگ و زور و
 بو در مکتب ہم ہن کہ ہماں بدگمان بہیت
 یک عالمی پہ شوق تہا ، کٹیپتہ رتچہ ہیات
 ہر با کہ من بہان و تہی داستاں بہیت
 تہی راہ و گند و کشتگ و ہسنگان حیدرین و
 زہیراں نہ یک بہانے کہ کون و مکان بہیت
 تا زندگیاں ، ذیاں نہ تہی سادت و تہی راہ
 ہر چوں کہ سناہ و تہن ، دل و امتحان بہیت
 ہر چوں بہیت بلین پہ نڈت و تہی ہسرتیت

د سنجو رک پښت، گوت تپک و تپرو کمان پښت

لنډیلان من ترا و زینان رت پدرا زور

چا پانیکه داره گوت، گوت شاه کیان پښت

مکتونه پښت پم درو لرو و پتل پو دستگه ع

عنه و بیستا تهی و زینان پښت

کونډم (قنایه پښت) ۱۶۳۶

ہیکانی زندگی

صبحی کہ تو آئے وتی ہیکانی زندگی ء
 دہستان بہار، جلوگ و پھلائی کھندگ ء
 تھی یات کھیت دروت بلے، تو نہ بے ودی
 دم بُرتگان پہ ماژگ و پالائی ہندگ ء
 یک ساعتے کھتے ہم کئے زندہ در زبان
 انگلس ستر نہ کھتے ندیم گور، ہندگ ء
 چھان منی پہ دیرے بلے ہشتنگے دل ء
 گندان ترا، بداعم ز سیرات پہ گندگ ء
 او نازنین! مہر و وفا گور، تو بہ کھتے
 چھٹے ترا رسیت دلائی پہ ہندگ ء
 رو بے منی زفاہ ترا بیات، وت یقین
 سر پہ بلے بگوش کہ نہ پاراں من گندگ ء
 زاتم نہ بیت درد و غم و عشق، اومتان
 پہ شپ گوشیت، رو پہ پرا کھیت پہ زندگی ء
 تھی یات ہر کدین کہ دل ء تاب و ریس دنت
 لودی نہ کھتے پنم، کپیت سر پہ گزندگ ء

یک ساعتہ من گڈیز پڑھتے رہے، ساتھ ہی ہاں
کے داشتت کنت پکڑو گمان پر پڑھنا لگے۔

عشق پر تپتے رہتے، ہم، جب آپ کنت دل
آنہاں رنار درہ سے، بعدت سے فرزند
پو تو کئی، مہارت پہ کوہر جہن تپتیت
ہٹیلیت تھی خرات لپیخ پہ زندگ

کوٹہ (تھی کپیا) ۶ ستمبر ۱۹۵۱

گریوانیں دل

دوشی دل ء گون گریوان من یار، یار کرتاں
درابیں شپ ء پہ زرداں من زار، زار کرتاں
~~موکو وتی کدو، تاراں پہ برت زو دیکو~~
~~صبر چ گداں پہ بنو جو تار، تار کرتاں~~
گریستہ دل گنو کین، نہی لیت من ء پہ آرام
تو بگ پہ بے وفا ء، من وار، وار کرتاں
دو بر کنتت سجدگ من درگ ء خدائی
تئی رنگ ء آو شتر رنگ! من بار، بار کرتاں
تئی کو پگان جو ریستان سیاہ ڈکھیں گمندان
واب ء پہ، پہچان ء من مار، مار کرتاں
صورت و عقل و وشتی، ہرچ من ء لیب تہ
کپتاں تئی من عشق ء، گل مار، مار کرتاں
تو بے گناہ نصیر ء آس ء من دؤر درتے
تئی ظالمی ء ذکر ء، من بار، بار کرتاں

ماہِ لِقَا !

من پرتی کھیال ء، سوں روہتیں ماہِ لِقَا
 حیران و سر شہراں، مجنون و بودلا
 بیا، بیا کہ زندگانی، نین تھل و تھار مگرت
 بیا، بیا کہ دردِ حیران، نین بیتہ لاڈوا
 ہر دین کہ ماہِ یہ کوہ ء، کثیت سے بڑا تھان
 کثیت پہنئی کھیان ء، ہی بلوگ و پنھا
 نوبت بہ سچین و تھین، پکیت ذل رمی
 کثیت و دور دنتوں بے سار و بے سما
 لڈان ء گر نہیائے، واب ء بیا منی
 باریہ منی دل آرام، اکر تو بے وفا
 ما پرتو لو دل بے بند! ات سہاہ و زندگی
 مڈن و مال پیٹے، سر گرتگون فدا
 تیرے جتنے لیدے، کرتے دل دے روکپے
 حال بے نہیائے بہت ء، اکر مکن جفا

کوئٹہ (فدی کیمپ) یکم اگست ۱۹۵۹

شکر ناز

مردی منی دل شکر ناز کندت

جو بلبل گل آید دیدت آواز کندت

غلاب و پشمین پهل بیتن کجبل

گل اندام هر دین وت آواز کندت

نپس گنجین و ش بویش ش گلینگ و

سحین آ و تی دوست و سحر از کندت

گنوکین دل و شوق و آهده بیچار

گون تیر و کشاران گوثر آواز کندت

ما دست بسته ادرتاده دوست بد دره

کشیت یا که کلمیت هر روز کندت

بهشت دید و دوزخ دتائی ازت تی

گنوک پیته خلا دگه آواز کندت

به یک دیدن آ، گون زمیرین دین د

دوست مندر، زیباش پاره از کنات

کجی سرش ماینیت، کجا بیت سار

بر آ دست دیمان که گران ناز کندت

در این عذاب بیت در این دل

بیت و بهشتیت و گمان باز کندت

کلاغه به نه اندت زندگی، زندگی

گلین زیند بومارزته که شانه باز کزانه

پن کیچ گورده شته سر بانی شام زیندی

گل سردا، سرش ز پیم نازار کنت

نویسه ۱۱ رجب ۱۲۶۱

[Faint, mostly illegible handwritten text in the lower half of the page, possibly bleed-through from the reverse side.]

بیا، بیامنی دلدار

۱- بچل ننت و بهار ننت   شیل ننت و بشکار ننت
شاه جوئے کنار ننت   شیرے و توار ننت

دل پرتو گریت زار

بیا، بیامنی دلدار

۲- در کپتہ جینگان   گون پھلین کھلگان
ماہ دیمین پشترگان   اچ کرش و کینگان

ملاں کتہ بازار

بیا، بیامنی دلدار

۳- ماہ رنگ تر بان ننت   گون پت و گدان ننت
لڈان و پیمان ننت   کرا بنگی سزان ننت

من نشمتہ دل اوگار

بیا، بیامنی دلدار

۴- او سوسری، ساعین!   دلبر منی ماسین!
شپ گوئستہ سیاعین   پسرے ت و آسین

صوب و تویے اسہ ر

بیا، بیامنی دلدار

۵- گونجی پہ شمال ء   زی گوئستہ پہ بال ء
داتگ تی سال ء   بستوں کتہ پال ء

نہشیلنت من ء اوچار

بیا، بیامنی دلدار

سیاحین جٹرو لودان جو بڑیوں گرووان
پاد آتکھ پہ رودان پہ موسی رودان
وشتت ہنت گل رنگنار
بیا، بیا منی دل دار

عوجانی لہیراں زلیپانی اسپیراں
نی عشق پیکیراں سکت پرتو زہیراں
انگت مکن آزار

بیا، بیا منی دل دار
نوشکے ۱۲ دسمبر ۱۹۲۰ء

پرنگین مہپری

- ۱۔ ابرستگنت لودان زری
 پرتو زسعیران مہوسری
 حوہین مکن زوراوری
 حوہین دیون زرت پرپری
 بیا او پرنگین مہپری
- ۲۔ دردان تی کشتگ من و
 تھی گام و گیگان کتوتری
 حوہین مکن زوراوری
 جنتر گم و درشتگ من
 بیا او پرنگین مہپری
- ۳۔ گشتان منن پندی بسان
 دیستان تھی زے دروری
 حوہین مکن زوراوری
 دیر منزلیں شہر و دھان
 بیا او پرنگین مہپری !
- ۴۔ تھی کجالی میں چم شمار
 سیاہ ککھیں مید ہکری
 حوہین مکن زوراوری
 ابرو بلوچی میں کٹار
 بیا او پرنگین مہپری !
- ۵۔ دثان تھی دتر و گوہر
 چو کینگ و وشین ترن
 حوہین مکن زوراوری
 سہور و تنگین لنت شکر
 بیا او پرنگین مہپری
- ۶۔ بستگ منی سوش و کسپال
 تچکین قد و شارین سزی
 حوہین مکن زوراوری
 اہڈی ! تھی زیب و جمال
 بیا او پرنگین مہپری
- ۷۔ بستگ دل و کرتگ گنوک
 جانفک پندرنت محشری
 حوہین مکن زوراوری
 تھی سورتی برشعش و گروک
 بیا او پرنگین مہپری

صوبہ بے سببیں و آفتابین و ذریت   تیرے دل بے ہندان گوئزیت
 باور پکن او درمگو شری!   بیا او پیرنگین مہپیری
    چوشین مکن زور اوری
 چترہ تھی کس رنگ ز پیریں   موبانی درگالین ز پیریں
 راغدین گدسانی مومری!   بیا او پیرنگین مہپیری!
    چوشین مکن زور اوری

نوشک - ۱۸ ستمبر ۱۹۶۱

(Faint bleed-through text from the reverse side of the page, including words like "چوشین", "مکن", "زور", "اوری", "پیر", "نگین", "مہپیری", "گدسانی", "مومری", "کس", "رنگ", "ز", "پیریں", "موبانی", "درگالین", "تھی", "چترہ", "راغدین", "باور", "پکن", "او", "درمگو", "شری", "تیرے", "دل", "بے", "ہندان", "گوئزیت", "صوبہ", "بے", "سببیں", "و", "آفتابین", "و", "ذریت")

دیستان پری د

<p>دیستان پری د کبک دری د کنج سومری د پستین پری د شیر درمگوشری د وشدین شری د لنت شکرری د گوشربگوشری د بی دروزن د سہرت زرگن د سیاہ گہگری د چو بھتری د بت لکری د شارین سری د سوخت پری د سہرہ اشکری د چٹ محشری د بو غلبری د زولہ وری د پتہ پوری د پنیداوری د خاک پہ مری د</p>	<p>زی دیگرری د وشن کڈگانی کاڈانی تاجین راضدین رسانی باگھین بہشت پر جو، کپڈگانی دابانی بانک وشن قد و لہڈین قیل کند و زیبا بڑکھشیت، پتہ پری گون سیاہ ڈکین بید سازین دو آبری پیروانی یوشری چندان کھی آسے لے لے بت بن حات دل و بن تاپینت ڈگاری گوشتان آمل د مہتوس! پہیل نین کوڈین بہان د علم د مکن چوش مٹیل عاشقان د</p>
---	---

بے باوریء	خار و پیم یزدند
گوشه پر گوشه داد	بیا که بیندود
پندود در داد	شپ تا سحر
دشمن زود بر داد	شپیرے پیریرود
توشتا گرن داد	عالم لیتید
نچی دزد پیر داد	ازدوسان کشتیر

غیبات، بانان

تشی یلبند +

(نوشته ۲۲ اکتوبر ۱۹۶۱)

بادشاہی آئی

دل دنت گواہی آئی
 سوختہ جتاٹی آئی
 پیٹنگ لہیب و زاناں
 عشق و گداٹی آئی
 پادانی چیر و حاکمیت
 کلین خدائی، آئی
 دیما بہشتی چیرت
 مولید بہائی آئی
 تاقوز و کتک و شکی
 کنت وشن بنجائی آئی
 روشنائیں آدینک پینی
 حسن و سنائی آئی
 توہینی ماہ و نیر
 دیم روشنائی آئی
 عشق و جہان و بے شک
 آست بادشاہی آئی
 تیر و خدنگان شانت
 چم چیرکائی آئی
 موحین دل و گون جان و
 سوخت بے وفاٹی آئی

بخت عقل و سوش و ایمان
 عشق پدائی آئی
 نیست گون طبیبان عشق پر
 درمان، دوائی آئی
 لڑ پہ پیٹا بندنت
 گل خرگوش و ماسی آئی
 سوختہ لہیرے سبیران
 ہم آشنائی آئی ،

نوشک - ۷ دسمبر ۱۹۷۰

چھمائی ٹپ

دلبر تھی جتنگ چھماں ٹپ
 شیدائیں دیوں کسٹنگ ک
 پوئرتی ہارگ اینٹ چوکاٹار
 بڑوانک ٹنت تھی زخم ہر
 لنت تھی شعل و قد شیشار
 بازاں دا تگنت عشق ہر تہ
 سروان گردن و کنگ رفتار
 دیم جو پتیرک و شہیرہ لپ
 زلب تھی کتلیں، سیاسین مار
 مید تھی کتیر و سیاہین شہ
 بیک و چنڈنیں تھی لیوار
 سیاہمار بستگنت تھی سرگوپ
 جوشن کہ لشکر و رندن ہوار
 زیبانیت، متاپ، ہستاک سرپ
 داتاک پھوٹ و پھلین شار
 آتے من یل و مان، رپ رپ
 پندی کپتلیں تھی بیار
 رپچنت پم رپ دس، لپ لپ
 دابانی تھی روچنت ہار
 علم و گرن نہ انت لہڑ لپ
 کورن
 صفوری من د تھی پھیار

سیران

گنجان پر گنوک دانست و پپ

بند بنیت دل و تی گپتار

پوشن که سن پشرد زیم بد درپ

ردان تی سن د گرتگه تار

سهمورین پیم پپنات، دل کنت جپ

یات و گون تی، بندنت تار

ارسانی در سمدین تیرپ و شرب

گوشن دار او گران نازیه یار!

شهدین کنت لیتر گرت تر گپ،

قلعه - ۱۶ اردیبهشت ۱۳۱۲

توتل

نوکين کھيائے اٽلگ سَڙي مني دل ۽
 نازينان پُڙ بهارين باگھائي توتل ۽
 گالان کنان هم آواز و شين گون گل ۽
 بنان رباب ۽ تاران پڻ سٺوت و زميل ۽
 رنگاني درهينے کشان گالاني، پڻ گل ۽
 پگرو گمان ۽ پيچان، پيچاني سلسل ۽
 مينان دل ۽ عبيران، گون ڦير ۽ جاپل ۽
 سڀينگاران و شين رواجين پڪرائي مهيل ۽
 نادينان مهلقائين، مهتوس و حاصل ۽
 شينان سرائي ڏران گالاني شلسل ۽
 چاراني من بناء، زرد ۽ گون اچيل ۽
 پھلے گلاب ۽ سهرين، پيچ پلنگ گل ۽
 دپ جو آواز ۽ پھل ۽، دنان جو زنگل ۽
 پونز جو اڀر، شپارڪن گردن جو آھل ۽
 چم پڙ کھمار و زيبا، آسڪي گون کچل ۽
 جو پتريڪ ۽ انيشڪ، ابرو جو چنچل ۽
 صورت ۽ شين و زيبا جو شير و شڪل ۽
 قدمي جو سرو ۽ سٺول ۽، داڀي جو ٺيٺل ۽
 نرسين زور ۽ کٻڪ ۽، الحان جو ٺٺل ۽
 کاڌے منک رٻائين، رستگ من بابل ۽
 حيرے مني گمان ۽، رد ڪرته منفر ۽
 دل پلپٽيت آناگاه، شيراني گون دل ۽
 بيلاني يات ڪاٺنت جو آپشن ۽ ٺٺل ۽

لایب و دلاؤن سو پینت، بند بند و تل ش د
 شهیدین خبر دپ د بنت چو جور کاتل د
 مہدیم من مچان بیت، ارسانی شرو نعل د
 ذکرین نصیت پیاسیت بیرون پم گونڈل د
 بیل بنت من کٹیز و بندان چو گریٹ شہین یل د *

موزیک ۲۳ اکتوبر ۱۹۶۳ء

گمانانی مٹیل

یک دے پہلے کہ سورت ء تھی سٹیل کنان
 ماصین دیم ء گون گمانانی نظر مٹیل کنان
 بسکین پیکانی تی نازاکیں لٹراں گون پیچاں
 وئی تقدیر ء گراں بارین ء ولیل کنان
 زندگی وشن انت، بلے ہنیکہ بتائی ء تھی
 ہردین یات ء تھی کیاں، داگناں دل ء سٹیل کنان
 دشمنانی حبروں پہلے دے کہ سوک ء وہ گوشت
 من پہ دوستانی نہ زانکاراں اپٹیل کنان
 تھی ہیرانی قسم، نے من ء کسے ء پہ نگلہ
 دشمنان پنجک ء راستین ء گراں ہٹیل کنان
 گر، یہ ہم ہلی ء عزیزیل پنکسٹیت من ء
 من چشیں ورفگان داروں، نہ چشیں پٹیل کنان
 شاعرے دَرک ء ہر بیتہ پدی دُور ء نصیر
 من پہ انبار ء آٹائی، حبروں کٹیل کنان

الہام

گمانے ریلے کثیت و الہام کنت
 روان بیت گپتوں قلم گام کنت
 تجہیں ساتیرون وشن تہی نام کنت
 سیاہیں شپاء زیت گو شریام کنت
 زبان تہی سبتاء، سجر شام کنت
 صبر بیت تہی سردین، ذپء تمام کنت
 من زندانء سیاہینء دل پیام کنت
 فہ پکرانی گنجء دو گپ ورم کنت
 تی پیمان کھارینان بادام کنت
 تہی برونان کپلینان جو زسام کنت
 تہی دروشمء ماہ پیرنام کنت
 تلء آصوان بوتہی ورم کنت
 کپیان پقل گد کیوت گام کنت
 سیاہ گمینان گوٹپیت دام کنت
 سیاہماری لرننت، دلء سرم کنت
 گنوک مردمء، پکر و پیلام کنت
 منء مست و شیدا گنل اندام کنت
 نیزورین دلاں شریں پالام کنت
 لگھورن ملوکانء بدنام کنت
 نصیرء دلء، سیکہ تہی شمام کنت
 تی بہراں گون سو گند و انجام کنت

عائش

۷
سلم

گجائیے

تو گجائیے او ماشکان منی
 تقارنگینت ، تقارنگینت ، جان منی
 تئی زھیرانی اشکرے من دلے
 یریرے بنگیران انت بان منی
 چونے ، زیبے تئی بہتا پکنان
 عاجز انت وشن گوئین زبان منی
 تئی دیدارے زرتے او مانان
 روح و شپے گون تو انت گمان منی
 من تئی نذر و من تئی گوری
 تو منی شادہ و تو شان منی
 ہر دین تئی شکلین کیاں یاتان
 وشن و پیرسز بیت بیان منی
 من لہیران ، بے منے تئی قسم
 وشن نہ انت بے تو ، یکے دمان منی

لُٹریں گیتار

لُڈ بیارنت

سُور بگوارنت

گوات رہیت تو بان

کُدر بچنبت

شہید بترنبت

بگُندر بہیت در پیاں

رُندہ دمانے

کُدریت گمانے

بندت لُڈان گیتار

پکُروں پہ بالے

گُروگی مسالے

بُندیت دھنڑو مچان

لُڈوں لُڈی بندت

پانک دُکڑے بندت

شُشگلین زہنڑیر

شُٹیوں یو ہارے

زہنڑی تارے

بُندت، بندت روان

۴

دُورِیَ فِی دُورِیَتِ دُ

گَمَارِ کُنْتِ اُو سِرْتِ دُ

سَنَگَتِ دُ دِنْتِ پُرُوشِ

سِرِکَتِ وَ زِ سِیْرَانِ

شَدِ زَدَتِ تِیْرَانِ

سَلَمِ کُنْتِ لُومَانِ

چَمُونِ شَلَانِ دُ

زِ رَدُونِ بِلَانِ دُ

بِکَرَانِ دِیْنَتِ مِیْمِزِ

دَرْدِ گَسْبَارِیْنِ

حَوْنِ پَتَارِیْنِ

تَا زِ کُنْتِ ثِیَانِ

۷

یَاتِ اَتَلِّ دُ

اَسْمِی پَسَلِّ دُ

کُنْتِ دِلِ دُ بَی وَا

بِنِ چُو گَنُوکِ دُ

عِشْقِ دُ جِنُوکِ دُ

گَرِیْرَانِ کَدِی کُھَنْدَانِ

۸

کَسِیْتِ صَقَبَکَیْ

حَوْنِ تَقَبَلِکَیْ

چِسْتِ بَرِیْنَتِ زُو پِیَارِ

بِشَبِیْرِ نَصِیْرِ دُ

سُوتِ نَتِ زِ سِیْرِ دُ

سُوقَتِ دِلِ دُ زِیْنَا

منشور بیلو کرپی
۱۵ اکتوبر ۱۹۶۵

گلیوش

۱۔ اُمَلَّ عَ دِيسْتَا دوشی
 گلیوں داب ڈ، یہ گلیوشی
 دلوں نعل کرتے، بے سوشی
 نہ بیت زیبا، پیراموشی
 کناں یاتی پی جوشی :

۲۔ من عَ بَسْتِ بِيْتِ شَهْ وَا بَعُ
 وُراں بے حاصلین تاب ع
 دِلَّ عَ بِيَارَانِ پَتِي دَابَّ ع
 نہ شرفِ اُت بوسن چاب ع
 صدف چیرت من دریاب ع

۳۔ دِلَّ عَ بے حاصلین نعل ع
 بُتَّ عَ دُورِ رَاتِهْ مِنْ بِيَلَّ ع
 سچیت پہ گواڑیہ ع نپل ع
 گوہر من کبہ نین نعل ع
 کپوت من گورگیں نعل ع

۴۔ کجا ماد کجا مہینر
 کجا کہن و کجا کٹوتر
 کجا نغیب و کجا غنبر
 کجا گور و کجا گسور
 گنماناں گیروک کتہ جعبر

بگوشتنگ ضرر دن یث د
 یترنیان بلیتگ جث د
 سرین یکن بر سما نوٹ د
 لکرینتگ لکریکن لک د
 قرار د شیشین کک د

سنٹرل بیل سائیرال
 ۱۶ رجب ۱۳۸۸

کُجھ اِنْت

دُردانہ کُجھ اِنْت، یَقُل دَب و گیتار کُجھ اِنْت
 جی صُحْب و سَمِیْن اِبیَا، تُو بُوئِش یار کُجھ اِنْت
 بِرِان کِپتہ دِل و بُر گھمِیْن، پانھار شَیْب و
 کُشیپانی، نَپَس گونگیں دِل دار کُجھ اِنْت
 لَٹجینتہ گمانانی تَب و، دِصیت دِل و
 نِیْر پَلوئِش صُحْب و گُلِیْن اِستار کُجھ اِنْت
 دِید و گُذَر و، اُو مَنی دِیْر گِندیں نَظَر اِ
 سیاه موشیں گھم و جَھَر نِزَت کَوْضار کُجھ اِنْت
 سُنْبُنْت کِہ دِل و، نِیْم شَیْب و پانسان گنلِیْن
 تِیْر و ک زِصِیرانی شَنت، کاکار کُجھ اِنْت
 پِیچُنْت گمانان گون، دِل و فُزُلک جَنُنْت
 مَدگُورُنْت سیاه دُکَمِیْن، سیاہمار کُجھ اِنْت
 حاکان مَن مَر اِ دارِیْن سَنگُھ کِنِیْتہ اَمَلِج اِ
 دُردان فِہ تِشِی هَسْتِیَلِنْت، بے سار کُجھ اِنْت
 پِر ہَرِیْن و جُون فِستَگیں زِر دِہ فِہ اَبِید
 گون ما دِگہ جی، اُو مَنی رُکار اِجھ اِنْت
 نافر لُک و مُنْت مَرِیْن، مَر اِناہان مَلوُک
 نامانی لَظِیْر، دَب دَب گیتار کُجھ اِنْت

لہڈی

جنیک لہڈی گئل و بال ء
 دوٹیں دستان مہن ببال ء
 متاپیں پھل دپیں لال ء
 املیں تھورتی مال ء
 شکر لٹنیں کساں ساں ء +
 نہ زانے تو دل ء سال ء
 گنوک انت پیرتی شال ء
 تلین آتھو ترٹیں پاں ء +
 لہاں گون تو سے سوال ء
 بیا جو شاعری کسیاں ء
 ترپاں جو ماہ و استال ء
 گوٹرا تباڑ کن شکر گان ء
 نصیر، ششیرانی متال ء +

(کوٹھہ (بابی پیکٹ دسری)
 ۱۶ مئی ۱۹۷۲

پنپیل تراغوس

دوشی، جی منی ننلین براس
 لسیان لپتلت پنپمء راس
 مبرنگ جو بتنگ زردء آس
 زبازی کتان بے وس واس
 کونجی گردنای گپتان واس
 بتری پنپلی گیتنگ تراغوس
 کولستان، او آمل من تپی داس
 گنجان بات تپی پیلین ماس
 تراغوس تپی پتء جو الماس
 پنپیل کن شاعرء پنپمء کلاسن

گفلام

کوشه - ۱۳ دیکبر ۱۹۶۲

کئیے؟

کجائیے او صنم کہ من، تئی پہ نام ء زندگماں
 قوی گنماناں محشرین، تئی پنما ء گزندگماں

زسین ہما اذت، کوہ ہما، ہما اذت سبزین آسمان
 بلے، ادا کہ تو نییے، من ہم ہنیاں گوں زندگماں
 اتئی زبان ء شکلیں، ہما دپ ء اذت ہاتھی ء
 مُرد ء دل لغازہ ء یہ، ہنٹیلنت ہین زندگماں

بگہردین جزیاں تئی نییے، تئی دسگہاراں مافلیں
 سیاعین دور و بار یا ایش وارث، چو فرزندگماں
 کدی من نکھشاں پیڑ پانی، گزندگماں تئی ہنما
 کدی تئی یات ء ہر دمانے، وارث چو گزندگماں

کئیے تو؟ اچ کجائیے تو؟ کدی ترا من دپسگماں؟
 بلے ہین رشتگی دل ء، دل دئیے مانکہ زندگماں
 تئی انتظار ء او صنم! نصیر مشتمہ دپتیراں
 بیا کہ زندگی ء روح پہ بالنت چو پزندگماں

کایان من پدا کایان

تہی کتلی ء او ماہ پیگر !
 کایان من ، پدا کایان
 گون کدہ و گون ساگر
 کایان من ، پدا کایان

۱۔ چار روچنت گوئننت درہ پد
 سیاقتابین سیدنت جہر
 دل دوری و آہ میرد
 تہی کتلی ء او ماہ پیگر !

۲۔ تو جانے ، تو جانے
 دلبر تو پکن باور
 کایان من ، پدا کایان
 دیشم من گمانے
 تہی کتلی ء او ماہ پیگر !

۳۔ مہزنگ تہی عشق ء
 دؤر درتہ سرے ، دلبر
 کایان من ، پدا کایان
 مہرائی تہی کشک ء
 تہی کتلی ء او ماہ پیگر !

۴۔ ہر جون کہ الاسوشان
 مسکانین تہی مہیر
 کایان من ، پدا کایان
 پیچبر نہ پراسوشان
 تہی کتلی ء او ماہ پیگر !

۵۔ لودانی چرک و شین
 کاریتہ گون دن و عنبر
 کایان من ، پدا کایان
 یات ء تہی دل کشین
 تہی کتلی ء او ماہ پیگر !

کثرت ریح طلا بوشتین	شپ روت سیاه موشتین	۶
تنی گنل د او ماه پیکر!	ملان چو جبرین سوتر	
کایان سن، بد اکایان		
شاعر تنی درگالین	دابانی آکل لالین	۷
تنی گنل د او ماه پیکر!	شیرانی چتگ دپتر	
کایان سن، بد اکایان		
گون گنده دگون ساگس		
کایان سن، بد اکایان		

کوشته (نیاوی سوزان) / رنده، صا هرزو

۱۳۱۲ برن ۱۹۴۳

نہ زانے بزان

- ۱۔ ہا صنیے ڈرکیان ! گرتو نہ زانے بزان
در نہ کیٹے بچے گھمان گرتو نہ زانے بزان
- ۲۔ روج و شیاں جانِ جان کیتگان سن تھی گھمان
اشکتگان پیرتو بہان
گرتو نہ زانے بزان
- ۳۔ دیر نہیے او طلا ! دایم و آیتھے دل و
جو کہ سن زرد و گھمان
گرتو نہ زانے بزان
- ۴۔ عشق و عجبیں کار کنت ساریناں بے سار کنت
بند کنت گوش و زبان
گرتو نہ زانے بزان
- ۵۔ او منی زند و مسرا ! عشق دل و زندہ باد
زیب کنت عشق و بہان
گرتو نہ زانے بزان
- ۶۔ دلبر و دلوارہ منی بان و بگر ساہ منی
پنگر و منی آسمان
گرتو نہ زانے بزان
- ۷۔ بہر تھی ، شاعر اندیر ، مہر تھی ، دستگیر
مہریت منی بان ! آسان
گرتو نہ زانے بزان

کوئٹہ (سپاؤن سوانہ)
۱۶ جون ۱۹۳۰ء

ع : فارسی و غزل منی دانی بدان ، ریڈیو قہ
اشکنگ و زند +

من و زعیب بیتگ

۱- منی شپ، شپنت سیا سین منی ریح بے لقا سین

تو بیا، امل ماسین

کہ من و زعیب بیتگ

منی دل، او یار جانی!

عالمرو، دینت گھمانی

کہ من و زعیب بیتگ

۲- تھی یات ہر سحارے گون سین و چو بہارے

دل و کھیات بے توارے

کہ منی نپن توے، تو

کدی گندان یک نگاہے تھی روشنیں ہر اے

دل و در کھیات آئے

کہ من و زعیب بیتگ

۳- گھو آرزو آپوک ٹنت کہ دل و سن توک متوک ٹنت

چو کھیٹنگ و رٹوک ٹنت

دل و ہندیلنت پہ قرارے

دل و درد و سوزے مان انت تھی یات و تھی گھمان انت

شپ و ریح الا مان انت

کہ من و زعیب بیتگ

۷
مروبی

تو منی دلایے بانی
 جو بتے دے من زندگانی
 تو سے ساه، مہ سلطان
 تھی تہ پیران ہو گند
 تو سے او منی اتم نیل
 منان تھی بہار چہ بلبل
 گلیں پیمان ارسنات گدگد
 کہ من ز سلیس بیجا
 مہی بترگیں ریک دے گند
 بیایا تے تے گو شریہ زند
 جو گلاب دے نیل دے بشکبند
 کہ دل دے پیریت قرارت
 من تھی سما ز سیران
 کدوں اکم تے دل نہ ز سیران
 بلے دے پیر پیریت
 کہ من ز سلیس بیجا

سنہ اول قبل طبع
 ۲۸ جون ۱۹۷۲

بے مہرین لقا

تھی دُروشم و تھی رنگ و بنما، ہنہیت منی کارو
 بے مہرین تھی ماحین لقا، ہنہیت منی کارو
 دیرے، بے نتریکے دردا بٹے من گمان
 دیدن تھی گول آپ بڈ ڈرو، ہنہیت منی کارو
 چو دیرھین، تو یک پیکرے رنگانی یے، نیر
 پیروزگ و لالانی سیتا، ہنہیت منی کارو
 من خاک ہنہینے یاں، تو سے جنتی جیرے
 چیرانی، ہنہیت بوٹیں ردا، ہنہیت منی کارو
 اسروز و مہاں، تو دل بڈ شفق و نہ بلینتے
 باندا تھی تیروک من دل، ہنہیت منی کارو
 دل، غنبر و سکتے بسکاپیں تلان زانگے و پکڑے
 کشیپان گون نہ عوشینتے تب، ہنہیت منی کارو
 مہرین غلبگارین لہیروں، منی لہکن!
 جیر دُروشم و بگھار و ہلا، ہنہیت منی کارو

سنہ ۱۹۷۹ء
 ۱۹ جنوری ۱۹۷۹ء

کجیہ کنوٹر

جہاں فکشتگان چنداں، نہ رات بولے تھی کھنسر
جہاں بولے گیہا شتیاں، تو روشن ہو، بیشک و آج شبیر

نہ رات و شام رنگ و روشن ہوئیں چھین پھلے تھی پیمین
بہشت بود در صین رنگین، مہلتاں بولتاں یکنسر

گھمائی تھی دنیا، تھی پاتاں گوں آمار رات
نہیں کاریت تھی بود، صدیں سر ڈے ولی ہنیر

پہیلے دیر آج دل فکھڑے! بلے کہ جہاں اندھیے
زمانے نتر کناں جہاں، دل فکھڑے تھی پنکڑ

تھی دیر جگر پسندین، کٹاں جنت دل بہ بندان
مہبتیں سنت دل و سنگت، جہ جہا درند کتیں چہنر

تھی پتین دپ، کھنڈگ، تھی گپ و خبر و شین
پہ ہر حال و پہ ہر رنگ، نہ ہنرت گمیرام سن و دلبر

او کاڈنی کجیہ کنوٹر! او پھل رنگین پیر پنکڑ
جو پھلن در کھنسر، لہیر سر رات کت اکٹڑ

یارجانی

- ۱- جس اننت صد جس اننت یارِ بانی دے
- ۲- نہ شمشک من سیاسین سیاہ بندان
کثیت وارہ وے شپ شپانی دے
- ۳- جو بارہ سین وے روشن بوئین
مارا لہنگین لڈگانی دے
- ۴- دل گنوک چاٹیں بود گنگ روشن
کٹیپون پارینتہ چیل گدان دے
- ۵- شردنگلین ارس و بچدین پیکان
شے دے پید پویش زبیتہ صانی دے
- ۶- درین دندان و لنگ انار پیلین
لودی دسنزینتہ ماشکانی دے
- ۷- کجلیں پیم و گونجلیں گردن
بیرن زبینتہ کتلانی دے
- ۸- لڈگ و کنگ و سورت و تاسوز
بیکہ لحرانی ٹیٹلانی دے
- ۹- دل گنوکیں پیم! کجانی تو پوے
قد و بالاد سرفو ثانی دے
- ۱۰- سال و ماسانی ڈپین ڈسنداران
من زحیرانی جج کجانی دے
پیرن شرینتہ ہر نشان دے

- ۱۱ - بیاسین زندان بد ہو گئیاں جنوریں
 من دل و نشہ زندگانی دے
- ۱۲ - چہ تمنا، چہ چہرے ہے اسرات
 سو نشگنت بیدار آس شانی دے
- ۱۳ - بیدر گیلانی دل دے من آس روکین
 سندر و سنگین کجا پہ بانی دے
- ۱۴ - ساٹے شپ و شکلیں گمانی !
 دل دے پنڈ پنتے ناگمانی دے
- ۱۵ - من کجا دے کجا اول ماسرت
 ریم کجا پنتے پر شاران دے
- ۱۶ - کجا دیدار و سیکت انت سرستین
 کجا آکھپ پہ دانی دے
- ۱۷ - دل یہ اندوساں ترنگلی بارنت
 سر یہ سودا دے زمستانی دے
- ۱۸ - روح، من پکرانی گارنت توپان دے
 شپ، من درانی سوزمانی دے
- ۱۹ - دل کٹرا دارین، توکل و بست دے
 ڈیک زیان انت گرن تہرمانی دے
- ۲۰ - دوست و دیدن، بلیکے من و اب دے
 و شتین پنتے منے زبانی دے
- ۲۱ - زر زربنیت لیتے درگالین
 دران، پہ در دپین درانی دے

بیا او مہیری!

- ۱- بیا او مہیری! روشنی من ڈ تی پلکڑے ہنھیرین
جنگ بہانہ دے آتے، پر سسوریت اشکڑے ہنھیرین
- ۲- گمان ننت لوی پیر دے پتین، سیاہی بہن شہب جگر
پہ کوئی ہنھیرین مسداں، سیاہی ننت گمان
- ۳- اُتل! من گون تی یاتان، دل ڈ سہڈیناں گھم توہین
کدی گون زیمرو سٹوتان، کدی گون گپنتران ہنھیرین
- ۴- بجان من پیرو اندیم انتے، وطن بھلیں بہارانی
بلے سورت ابلانی دل ڈ کائنات تصویرین
- ۵- یہ دوست ڈ، ڈر بنجادیں ڈ، سحرانی گلیں پہرے
کدی جو جھڑے گہریوان، کدی جو عاجزے پیرین
- ۶- بلے، او ڈر ڈپین دلبر! دنیا ڈ دو درہین
مٹیارینت پشت دینگ جنگ ڈ، یہ مردان ننگر پیرین
- ۷- سرے ٹے آسمان پیر شہیت، یا تکریت زین پیرے
نہ چندی سر مٹریانی مٹے، لہج بالین و گہگہیرین
- ۸- نہ وقت انتے او گلیں بانگ اپتی قومانی محتاجی
ڈچیت داگھان دل ڈ بندان و بھان کورکنت پیرین
- ۹- منی زیبا زبادانی! منی تل و سٹگان بہیل کن
سرائی شرط و سعدا انتے، وطن مان ڈ پہ دلگیرین
- ۱۰- گچاما و گچا ماہ رنگ، گچا دورین دل ڈ دربان
من زندان ڈ سیاہ دین، شنگنت مہبت زنجیرین
- ۱۱- لیس جو بلبل ڈ وانیت و سہڈینیت دل ڈ دورین
زسیرانی درفدان گیتگ، پہ دوستین مردم ڈ حیرین

سنہ ۱۹۷۱ء
۱۲/۱۱/۱۹۷۱ء

گير آران

۱. من گهمانان گهمانان گهمانان گهمانان
رنگنگ و گهم بقتين يول د باران
۲. بي ترا، او مني اول ماسين!
تني يات د من سار و بي ساران
۳. نو کجا و کجا تني سنکين
من کجا کيتگان و گير آران
۴. يول گنوک باشين ننديليات آرام
روچ پيرپند و شاپه يه آفانان
۵. نجب و استار بو تني سين د
من يول د ياسير نجات پاساران
۶. او مني منيرلاني قلب ننا
بيا کيه سياسين نجان من، من گاران
۷. من ليدرون، بک يول د مديت د
جو کريد، بنت د، در به در راسران

۴۸
ماضکان و بگند

چاردهمی ماه و ماضکان و بگند
منی بن بپوشین بدین و بگند

هر گوشه و بند ^{فرش} بر حصه تالان ایدت
سیاحتا بن منی بگدان و بگند

سیاحتین زندان و ماضکان روکین
توب پر پارک و گمان و بگند

دیر پشلیتگین کج و لوریت
دل و نادانین بی و بان و بگند

کنبلی دینیم تالان لندان ایدت
ماشتی پر زرد و سله پلان و بگند

سال و ماضانی گبباران من
دل و روشنائین رازدان و بگند

ماضکانین شریک و لیتس با گوشه و

دردین لشزان کتکشان و بگند

دیدار تہی بیتگ

دوشی من شہد و نیم غم، دیدار تہی بیتگ
گون ماہ و گون استادان گوہار تہی بیتگ

یک صورتے زیبائیں رشتگ من دل و توک و
من چارت و من چارت، تفرات تہی بیتگ

کے بیٹہ دل و دوروک، کئے داتہ دل و آزار
دل، بترگ و لایارین بیمار تہی بیتگ

دو ہمدار نہ انت بانہ! عاشق تہی سرستین
بے پاڑان شرابانی، بے سار تہی بیتگ

درد مالین لہیر و گون، شہد تان مہتر و دوشی

سہرگت و خبر بیٹہ، شایار تہی بیتگ

سنٹرل جیل شیخ
۱۳ نومبر ۱۹۷۲ء

مشال و گوات

۱. سروپی گوات په سنبهال ؤ
فوزیت په بندگهین مشال ؤ
۲. زباد و میله بی بوآن
۳. پشنگ په غنبرین کوسان
غپیر و غنبران زرتنگ
۴. په سرشان ؤ نث آوزنگ
چی پیم ؤ سارت و دککش اذت
۵. جو بو ؤ دلبره ووشن اذت
دل ؤ جو گواژسه به سبل ؤ
۶. سرینیت په گران قیل ؤ
سره یو کیم تین سوت ؤ
۷. سوادذت په گل به ذروت ؤ
کجا او دل کھیلالنی
۸. آمل نشتنگ بهمالنی
کجا بیادرنی ووشن گپتار
۹. کجا آههشتگ و بازار
سدین اومان سره پتپتیت
۱۰. کمان لث بنت چو زمیزیره
ردینذت دوهوت به تبهزیره

- ۱۱۔ اَمَلٌ عَٰگِیْنَدَانِ مَن کَمَلٌ عَٰ
 چو باگھدہ آسوی پیل عَٰ
- ۱۲۔ کَہِیْبِی لُدْگَمَانِ زَوْرِیْتِ
 دِل عَٰ پِہ روتگان کوریتِ
- ۱۳۔ بِلے، اُو دِل ہزار نازین
 مکن تلو سگان بازیں
- ۱۴۔ مَنے زِندانِ عَٰ سیاہتا بین
 مکن یات روست عَٰ ماہتا بین
- ۱۵۔ کھیا لانی مکیپ رند عَٰ
 دینت ات داگھ بند، بند عَٰ
- ۱۶۔ بِسائیت رَبِّ اَمَلَانِ عَٰ
 بلو پستان عَٰ چیلان عَٰ
- ۱۷۔ پکشن گور پیچ شَبک ساعین
 پِہ کورستان عَٰ بے راعین
- ۱۸۔ بَسورین مَنے دِل عَٰ تاران
 پِہ آسُو مہذبین یاران
- ۱۹۔ لَہِیْر نیشة دِل عَٰ پاریتِ
 اَمَلٌ عَٰ کِیْدِیْنِ ماریتِ
- سنہ ۱۹۴۱ء
 ۱۹ نومبر ۱۹۴۱ء

کے زائنت؟

- ۱۔ شیرے کہ دل ء چنڈیت
ٹپتے کہ دل ء کھنڈیت
تو زائنتے کہ من زانان
تو زائنتے کہ من زانان
- ۲۔ جو بستگین استارہ
جو تینگیں رہ ء رہنزاں
گھم، دوریں دل ء بندیت
تو زائنتے کہ من زانان
- ۳۔ بے شک من و درباری
سد قول و خبر بستگ
گپتے کہ دل ء بندیت
تو زائنتے کہ من زانان
- ۴۔ بیا، بیا نظر ء شانک دے
سٹیل کن دل ء داگھان ء
دل انگتہ برٹشکسندیت
تو زائنتے کہ من زانان
- ۵۔ ماہ رنگیں دل ء بانگ
چاڑان من کپیت ہردین
دل بترین گھمان رندیت
تو زائنتے کہ من زانان

۷. سَلَّانی شَل و حَوبان
دِل شاعِر و گَهم دو سَتین
چو رُوح و ترا گَندیت

تو زانے که من زانان

۸. سِه طرز لَیبر گَیگَنت

دُور و تَج و سَیر و پاں
کَپتاراں پُشین بندیر

تو زانے که من زانان +

۱۳۰۸
۱۳۰۹
۱۳۱۰

مہر و کیشار !

تو اگان مٹھے یے ، اگان استار
 حیرت یے یا پیریتے ، مہر بنجار
 دھتکے شاعری یا وزیر و گہار
 مٹے پہ خاک و نہ انت اگان تہی بہار
 نہ رڈیت مٹے دل و تہی مہر و کیشار ۔

بہیلے پہ دربان سنجر و کامار
 مہر و تیراں و تہی مجن بے کار
 دل وطن درستی تہی نہ بہت شکار
 ترانس کننت پوکہ سید بن کونفسار ؟

گولیت ماغتایں گلگ و بازار
 کجاں ماہ دروشعیں سبک رفتار
 وطن و ساک و رشتگیں شیشار
 ٹیکیں جید و ملکشان گیوار
 گوار سہ و پیل و قوم و ملک و میار
 ڈر دپ و ڈر بنجار و ڈر گپتار
 وافر و درماندگ و بے زیب دار
 پاد شپاد ، سردرا ، بے دل دار

دلِ تَحْلَا پُگانی شَرِیْت وَا
 وَطْنِ عِ بِيحِ وِ بَنْدِ دِ لِيَارِ
 سِرْمِ چَارَانِي سَايْگِ وِ سَاغْهَسَارِ
 قُدْرَتِ دِ دَسْتِ عِ بِيْتِگِي سِيْپِيْنْگَارِ

دل په کاډان پشپښه انت نذر و نثار

تلمنلان انت لیتس په دیدار +

کوشنه - ۲۲ - ۱۶۷۸

ھنکین ۽ پھیر

۱- بيا، ڪه بيا آهتے وُش گونين توتی

چوڊی دوست ۽ بيا، پيئون ڏروتي

ڄماڻه درھنڙينون گوپرو موتی

۲- به نھا ھنکين ۽ زياد بوئين

کھير و کھلاڻي بانڙو ڪوسين

ڄمڻگ و ماستابن سرءُ بوئين

۳- ڀڻڻگت اودان کچ سزار نازين

گون وتی چیدی سُمسراڻ سازين

ڀيڻلي گريه و بلبل آوازين

۴- کھيري گھڙنداڻ، گھڙبارينان

ڙيڻگي سيروبان تھارينان

واڻي ٻه شوم روپان ڦھارينان

۵- آڇيشه مان داشنگ، بان سرپين

ڀيلسرين تيران گون بگر دوپين

چونڊنگ پھينگي، سڏگان بوپين

منچکه به زندان و ستم کاران
 پیشل و سنگین و سره داران
 خیمه و ماه دیمین بانگ چاران

دل ز صیران شرو نطلان گواریت
 کپیتر و گنلان، پهران پاریت
 پیر بنات رسن دمن دیدگان داریت +

کوشم - ۱۰ / ۱۷۶۶

دل زھیرانی !

- ۱- جی زھیرانی دل مھوس ناکین
- ۲- من نجان گارنت، شاعر گویا کین
- ۳- لود شمنزان ننت جلگہ ٹیں شال آء
- ۴- گواتی گل گواپ بیتہ شریا کین
- ۵- لٹو پئے شئیہی پرھیراں کپتے
- ۶- شاعر آ پنڈیئے واسر و بیوا کین
- ۷- شپ ہٹی زیدانی گلین بانگ
- ۸- حیمود نشتہت پراہ تک و تاکین
- ۹- بال لنگ درنگانی کپوت سبزین
- ۱۰- دغشت و جیمان یہ گھڑبناکین
- ۱۱- برنگنت زیدانی نھاٹی
- ۱۲- بے کچیں واکانی و ربہ پیدباکین
- ۱۳- شاریہ یک و ابے نت املانی
- ۱۴- کئے پدا گندیتی من برسان راکین

شادیه یک کٹیپے ہت شرابی

شہت گھم و سوراٹھاں گون ادر اکین

بی منی گالانی کجین کٹو تر

پیرگان شریپن، بیاریا ادر پاکین

بیاکہ روشنائین بنگہ کور دیم رانت

بیاکہ سون سمورنت ریدہ گھناکین

بیاء گیسر کپتنگ پم شازی گرو پیاں

تشی لپیتر، گالانی شر پینا کین

کوٹھ - اور اگست ۱۶۴۶

گمان گنویں

- ۱ - نیسانی طلا درھنڑیں سچا رء منی دلبر
- ۲ - دل دیستہ ترا، بوچہ بیکانی تی عنہ
ماہ دیمیں ملائیک، تی جیساں اتنت زندان
- ۳ - جیر شنزنت تی رنگ وینماء دروگونہ
کٹیپانی درھیں رگیں تننت مہری رداٹے
- ۴ - بسکائی صباٹے اتت یا تی مہپیر
لڈانء، گمانانی منی گنوشیں بہانء
- ۵ - جو کبکھاں سبکت گاسین، چو درنگاں ہونہ
نشیتے من دلء، چیمانی راہء چہ گوٹرانء
- ۶ - چو وشیں گمانء کہ بیندیت من گپتر
من شاعر درمانہ دلین، توھوسرء نفلت
- ۷ - پیر کٹیپ و نظرشات و دل آرام و منظر
دل زانت، یہ شپ و روپانی تیلانکاں دو دستین
- ۸ - پکرائی جگر بسدین رچنت من سرء لشکر
ہنیلنت یہ منء سپرتی یاتانی تنوبء
- ۹ - یہ زاری و پیرادویہ کیکارویہ گپتر

- ۹۔ دل پُرشتمہ نہیاں ، سوختہ دل و سوختہ زبانان
 ہر لٹور منی زرد و پمِ ذر کثیت جو اشکر
- ۱۰۔ من باگھ و بہار منی نہیاں رستگین سٹوے
 دشت و جبلان، زان من و روینتم، جو مادر
- ۱۱۔ ماتی وطن و دھنر و مجانی من و سوگند
 تی قہ و تی بالاد و ہشت و نہ انت درور
- ۱۲۔ خون د رھنرین گوئیند و پمِ کدی من ترا گندان
 زیبا و بنادار، وطن مات و جو ترور
- ۱۳۔ تو اونی نازانی گمان گنوہرین گودی
 کاپے من دل و، ہر دینکہ گریندان بہت جھنبر
- ۱۴۔ یک دیما وطن مات و من و بہر دل و انت
 یک دیما، تی یاتانی لگنت دل و حنجر
- ۱۵۔ بیچار و میرزے یان، دل و داشتہ گنوین
 ہرزا پمِ نہ بابتیں جان و کھد و کھتر
- ۱۶۔ چیر کشتہ دنیاٹی و سیاہ گھاتاں نہ واہین
 روشتناکتہ گالاں گون و تی، من تی پیکر
- ۱۷۔ کئے زانت لھیر و دل و پادمالین جان و
 چنت برتی دیدار و نفوس، چنت کتہ محشر

